

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor ACAP RM
(structurată pe articole sau puncte din proiect) la proiectul
de lege pentru modificarea unor acte normative

Nr	Denumirea, conținutul articolelor care se propun pentru modificare	Conținutul propunerii	Argumentarea propunerii
Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi			
1	<p>Articolul 6. Drepturile întreprinderii. după alineatul „să încaseze de la cetățeni plăți în numerar în sumă ce nu depășește 100000 de lei pentru fiecare tranzacție pentru bunurile sau serviciile comercializate” se introduce un alineat cu următorul cuprins: „să efectueze în raport cu persoanele fizice plăți în numerar aferente veniturilor specificate la art.90 alin.(3) și art.90¹ din Codul fiscal în mărime ce nu depășește</p>	De a nu susține	<p>Această propunere este o continuare de susținere directă și deschisă a activității băncilor, fiind deghizată de scuza nobilă ”combaterea evaziunii fiscale” și prevenirea spălării banilor. Mijloacele bănești păstrate la bănci prin intermediul oricărui instrumente financiare existente, inclusiv pe cardul bancar, constituie surse gratuite pentru bănci, care contribuie la sporirea veniturilor acestora, și nu a deținătorului de card bancar, de exemplu.</p> <p>Această modificare nu corespunde principiului stabilit de art.8 al.(1) din legea nr.845/1992 - Statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiincioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenoriat în baza legislației în vigoare.</p> <p>Este dificil de înțeles textul unei reglementări, în care se operează cu norme legale din alte acte care reglementează alt domeniu și/sau un domeniu specific, cum în cazul nostru se face trimitere la art.90 alin.(3) și art.90¹ din Codul fiscal.</p>

	10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual;”.		
Codul fiscal nr.1163/1997			
2	<p>Articolul 12. Noțiuni</p> <p>3) Dividend – venit obținut din repartizarea profitului net între acționari (asociați) în conformitate cu cota de participație depusă în capitalul social, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic.</p>	<p>Se propune modificarea noțiunii de ”dividend”, după cum urmează:</p> <p>”3) dividend – venit obținut din repartizarea (distribuirea) profitului net între acționari (asociați), realizată în condițiile stabilite de lege, actul de constituire (statutul), hotărârea adunării generale a asociaților (acționarilor), decizia asociatului (acționarului) unic și/sau decizia consiliului societății, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic .”</p>	<p>Pentru stabilirea unei abordări unice a acestor noțiuni conform cadrului juridic de reglementare a domeniului și ajustarea noțiunii fiscale la cele stabilite de Codul civil (art. 245(1), 247(1)(d), 254(19)(c) și (d), 280(1), 281(1)).</p>
3	<p>Articolul 15. Cotele de impozit</p> <p>lit. b¹)</p>	<p>„b¹) pentru întreprinderile clasificate ca întreprinderi micro, mici sau mijlocii conform prevederilor Legii</p>	<p>Nu este cert mecanismul aplicării acestei norme. La care dată urmează să fie stabilit statutul întreprinderii pentru a beneficia de această facilitate fiscală? Nu este stabilită perioada în care întreprinderea nu poate repartiza dividende pentru a nu avea obligația să recalculeze impozitul pe venit neachitat în baza acestei acestei norme.</p>

		nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pe perioada fiscală 2023-2025, inclusiv - în mărime de 0 % din venitul impozabil nedistribuit sub formă de dividende.”	Totodată nu este clar mecanismul de calcul a impozitului pe venit în cazul deciziei de repartizare a dividendelor pentru întreprinderile clasificate ca întreprinderi micro, mici sau mijlocii conform prevederilor Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pe perioada fiscală 2023-2025. Când se va plăti impozitul - la plata dividendelor sau va fi necesară prezentarea dării de seama VEN corectate pentru a include acest impozit? Considerăm că ar fi corect să fie stabilit ca la plata dividendelor entitatea urmează să achite impozitul pe venit în mărime de 12% și să prezinte acest fapt în darea de seamă IPC.
4	Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător	Să fie stabilite limite spre deducere în scopuri fiscale pentru unele cheltuieli pentru care este greu de stabilit o limită între activitatea de întreprinzător și cheltuielile personale ale contribuabilului: costul autoturismelor pentru conducători – 600,000 lei; cheltuieli telefonice – 70% din suma cheltuielilor suportate, (spre deducere TVA în aceeași limită, de exemplu) etc)	În urma excluderii limitelor privind costul autoturismelor conducătorilor permise spre deducere în scopuri fiscale, s-a ivit tentația entităților de a procura autoturisme foarte scumpe. N-ar fi corect ca întreaga lor valoare să fie atribuită cheltuielilor permise spre deducere fiscală. De asemenea, propunem să fie analizată experiența altor state din UE privind stabilirea unor limite spre deducere pentru unele articole de cheltuieli care conțin și cheltuieli suportate pentru necesitățile personale
5	Articolul 26¹ . Deducerea amortizării mijloacelor fixe se completează cu alineatul (6 ¹) cu următorul cuprins: „(6 ¹) Prin derogare de la prevederile alin.(6), întreprinderile mari	1) De a nu susține Sau 2) Aplicarea acestei norme de către toți contribuabilii care activează în condiții similare	1) Este o reglementare discriminatorie pentru alți contribuabili care nu se încadrează în categoria respectivă și nu asigură un tratament fiscal uniform în raport cu modul de determinare a venitului impozabil, pentru toți contribuabilii care aplică regimul de impozitare general.

	<p>clasificate în conformitate cu prevederile Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pot utiliza metoda amortizării accelerate pentru primul an de punere în funcțiune a mijlocului fix. Mărimea amortizării mijlocului fix ce urmează a fi dedusă se determină, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru primul an de utilizare, amortizarea nu poate depăși 50% din costul de intrare a mijlocului fix; - pentru următorii ani de utilizare, amortizarea se calculează prin raportarea valorii neamortizate a mijlocului fix la durata de funcționare utilă rămasă a acestuia.” 		<p>Potrivit art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, unul dintre principiile impozitării este echitatea fiscală care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.</p> <p>2) Aplicarea acestei norme este în sine o facilitate pentru o categorie anumită de contribuabili, care permite achitarea unui impozit pe venit mai mic în raport cu perioada mai scurtă de amortizare a mijlocului fix.</p>																																					
6	<p>Articolul 33. Scutiri personale (1) Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) care are un venit anual impozabil mai mic de 360 000 de lei, cu excepția veniturilor</p>	<p>Este un mecanism ce stopează creșterea salariului și a impozitelor aferente. Am făcut o analiză și o simulare a acestei situații cu câteva variante de calcul.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Varianta</th> <th>Anul</th> <th>Salariu</th> <th>AM</th> <th>Scutirea</th> <th>Venit impozabil</th> <th>IV</th> <th>CAS</th> <th>Total impozite</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>limitată</td> <td>2022</td> <td>420,000</td> <td>37,800</td> <td>27,000</td> <td>355,200</td> <td>42,624</td> <td>100,800</td> <td>181,224</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>cu scutire</td> <td>2022</td> <td>480,000</td> <td>43,200</td> <td>27,000</td> <td>409,800</td> <td>49,176</td> <td>115,200</td> <td>207,576</td> </tr> </tbody> </table>								Varianta		Anul	Salariu	AM	Scutirea	Venit impozabil	IV	CAS	Total impozite	1	limitată	2022	420,000	37,800	27,000	355,200	42,624	100,800	181,224	2	cu scutire	2022	480,000	43,200	27,000	409,800	49,176	115,200	207,576
Varianta		Anul	Salariu	AM	Scutirea	Venit impozabil	IV	CAS	Total impozite																															
1	limitată	2022	420,000	37,800	27,000	355,200	42,624	100,800	181,224																															
2	cu scutire	2022	480,000	43,200	27,000	409,800	49,176	115,200	207,576																															

	prevăzute la art. 90 ¹ , are dreptul la o scutire personală în sumă de 27 000 lei pe an.		3	fără scutire	2022	480,000	43,200		436,800	52,416	115,200	210,816
			Diferență varianta 3 față de varianta 2 (neacordare scutire)									3,240
			Diferență varianta 2 față de varianta 1 (creștere salariu)									26,352
			După cum se vede din tabel neacordarea scutirii ne dă un impozit suplimentar de 3,240 lei, dar creșterea salariului cu 60,000 lei ne aduce o creștere la total impozite cu 26,352 lei. Putem concluziona că bugetul pierde aceste venituri.									
7	Articolul 36. Alte deduceri - alin.(4) abrogat, prin Legea nr.60 din 23.04.2020, să fie restabilit	Să fie restabilit alin.(4) care recent a fost abrogat. Conținutul acestui alineat ține de faptul că cheltuielile de investiții pot fi deduse numai în limita venitului din investiții, dar nu din oricare alte venituri înregistrate de întreprindere. Propunem ca normele din acest alineat să fie completate cu prevederi prin care să fie stabilit un mecanism de evidență a cheltuielilor de investiții care n-au fost deduse la data suportării lor din motivul lipsei venitului din investiții, dar vor putea fi deduse în perioadele fiscale următoare	Abrogarea este o eroare care nu este conformă cu practica fiscală națională, acumulată pe parcursul implementării CF, și cea internațională potrivit căreia cheltuielile din investiții pot fi deduse doar din veniturile obținute în rezultatul acestei activități – veniturile din investiții. Abrogarea acestor norme, prin caracterul ei nepotrivit bunelor practici, a creat incertitudini atât pentru contribuabili, cât și pentru inspectorii fiscale în administrarea fiscală.									

8	<p>Articolul 37. Subiecții creșterii și pierderii de capital</p>	<p>Întreprinderile (persoanele juridice) să fie restabilite ca subiecți ai operațiunilor de creștere și pierdere de capital. Art.40 alin.(7) din Codul fiscal (CF) să fie completată cu prevederea potrivit căreia pentru întreprinderi suma creșterii de capital să fie egală cu 100% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul perioadei fiscale</p>	<p>Prin excluderea întreprinderilor din subiecții creșterii sau pierderii de capital, pentru această categorie de întreprinderi a fost distrus întreg mecanismul de evidență a bazei valorice a activelor de capital în scopuri fiscale. Acest fapt a creat impedimente în impozitarea tranzacțiilor cu active de capital care au o istorie fiscală din perioadele precedente. Pentru activele de capital urmează să fie restabilită evidența bazei valorice în scopuri fiscale deoarece folosirea valorii contabile în calitate de cost fiscal pentru aceste active nu este relevantă (corectă). Impozitarea a 100% din creșterea de capital pentru întreprinderi poate fi asigurată prin modificarea propusă în alin.(7) art. 40 din CF.</p>
9	<p>Articolul 54¹. Subiecții impunerii (1) Subiecți ai impunerii sînt agenții economici care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali, precum și agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management</p>	<p>Se propune următoarea redacție: Articolul 54¹. Subiecții impunerii (1) Subiecți ai impunerii sunt agenții economici care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali.</p>	<p>Asigurarea unui tratament fiscal echitabil pentru toți contribuabilii din această categorie în condiții egale.</p>

	(pct.70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vânzări.		
10	<p>Articolul 54¹. Subiecții impunerii</p> <p>(3) Agenții economici menționați la alin.(1) pot alege regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol sau regimul de impozitare aplicat în modul general stabilit dacă aceștia:</p> <p>a) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere sau din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere și impozabile cu T.V.A. în sumă de până la 1,2 milioane de lei, cu condiția că livrările scutite de T.V.A. fără drept de deducere depășesc 50% din totalul livrărilor;</p> <p>b) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente</p>	<p>Se propune următoarea redacție:</p> <p>Articolul 54¹.</p> <p>Subiecții impunerii</p> <p>(3) Agenții economici menționați la alin.(1) pot alege regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol sau regimul de impozitare aplicat în modul general stabilit dacă aceștia:</p> <p>a) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venituri în sumă de până la 2,5 milioane de lei;</p> <p>b) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, nu au obținut venit;</p>	<p>Perioada de pandemie din ultimii 2 ani a avut un impact negativ asupra businessului. Dacă o parte din companiile mari, în special cele care furnizează produse/servicii de prima necesitate au înregistrat venituri, altele au utilizat capitalul/rezervele acumulate, atunci entitățile micului business și-au redus considerabil activitatea, iar multe afaceri mici, preponderent din domeniul prestării serviciilor și horeca și-au sistat și si-au închis activitățile.</p> <p>Conform datelor BNS în anul 2020 numărul întreprinderilor micro s-a micșorat cu 1500 unități, veniturile cu 2715,5 mii lei, iar profitul cu 1013,2 mii lei.</p> <p>În rezultatul analizei veniturilor și profitului obținut de către întreprinderile medii și mijlocii se constată, că întreprinderile micro generează impozit pe venit mai mult decât cele mijlocii și mici.</p> <p>Dacă în anul 2019 întreprinderile micro au generat impozit pe venit în mărime de 1735,9 mii lei (43 398,3 mii lei*4%), atunci întreprinderile mici și mijlocii au generat 1069,7 mii lei (8914,1 mii lei*12%).</p> <p>Aceeași situație se atestă și în anul 2020: întreprinderile micro au generat impozit pe venit în mărime de 1627,31 mii lei (40 682,8 mii lei*4%), întreprinderile mici și mijlocii au generat 791,0 mii lei (6592,2 mii lei*12%).</p> <p>Obiectivele politicii fiscale ale statului trebuie să contribuie la stabilizarea și creșterea economică a activităților antreprenoriale ale businessului mic, de rând cu afacerile mari. Totodată este necesară și o armonizare a legislației fiscale în vederea aplicării unui regim fiscal echitabil tuturor întreprinderilor din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii, așa cum sunt definite în legile speciale ce reglementează aceste domenii.</p> <p>Astfel, conform art.5 alin.(1) din <i>Legea cu privire la întreprinderile mici și mijlocii nr.179 din 21.07.2016</i> întreprinderile mici și mijlocii se clasifică în următoarele categorii:</p>

	<p>perioadei fiscale de declarare, nu au obținut venit;</p> <p>c) s-au înregistrat pe parcursul perioadei fiscale de declarare.</p> <p>Alegerea regimului fiscal se realizează, prin indicarea lui în politica de contabilitate a agentului economic, pentru subiecții menționați la lit.a) și b) pînă la data de 25 aprilie, iar pentru subiecții menționați la lit.c) pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de înregistrare.</p>	<p>c) s-au înregistrat pe parcursul perioadei fiscale de declarare.</p> <p>Alegerea regimului fiscal se realizează, prin indicarea lui în politica de contabilitate a agentului economic, pentru subiecții menționați la lit.a) și b) pînă la data de 25 aprilie, iar pentru subiecții menționați la lit.c) pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de înregistrare.</p> <p>Prevederile acestui articol se aplică începând cu 01 ianuarie 2022.</p>	<p>a) întreprindere micro – întreprindere care are cel mult 9 salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de pînă la 9 milioane de lei sau deține active totale de pînă la 9 milioane de lei;</p> <p>b) întreprindere mică – întreprindere care are de la 10 pînă la 49 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de pînă la 25 de milioane de lei sau deține active totale de pînă la 25 de milioane de lei;</p> <p>În scop de raportare financiară, Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 05.01.2018 art.4 alin.(1) clasifică la categoria entităților micro acele entități care, la data raportării, nu depășește limitele a două dintre următoarele criterii:</p> <p>a) totalul activelor – 5 600 000 de lei;</p> <p>b) veniturile din vânzări – 11 200 000 de lei;</p> <p>c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 10.</p> <p>În multe cazuri entitățile obțin pierderi și la aplicarea regimului general de impozitare, adică din suma profitului, obligații fiscale nu apar deoarece lipsește baza de impunere, pe când în cazul impozitării simplificate baza de impozitare nu este legata de rezultatul obținut, ci de sumele încasate.</p> <p>În plus aplicarea regimului special de impozitare este mai simplu pentru entitățile mici, care evita în acest mod aplicarea unui sistem destul de complex de determinare a venitului impozabil cu reguli complexe ce țin de recunoașterea cheltuielilor/ altor deduceri în scop fiscal. La rândul sau regimul simplificat de determinare a impozitului va fi și în beneficiu autorităților fiscale, care mai eficient vor putea efectua controale legate de corectitudinea determinării obligațiilor fiscale.</p>
11	<p>Articolul 70. Dispoziții generale privind divizarea surselor de venit ale nerezidenților</p>	<p>Varianta nouă a articolului este lipsită de sens, nu este informativă privind principiile de recunoaștere a veniturilor nerezidenților obținute în Republica Moldova. Nu este clar scopul abrogării variantei</p>	<p>Nu este clar care sunt principiile de recunoaștere a veniturilor obținute din Republica Moldova a nerezidenților. Art. 71 nu rezolvă problema</p>

		vechi a acestui articol care, de asemenea, nu era informativă dar mai bună decât varianta propusă	
12	<p>Articolul 90¹. Reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit</p> <p>să fie completată cu prevederile corespunzătoare potrivit cărora să fie cert stabilit că majorarea capitalului social din contul profitului net (rezervelor) proporțional cotelor deținute de proprietari nu constituie o repartizare de dividende către proprietari</p>	Majorarea capitalului social al entității din contul profitului net (rezervelor) proporțional cotelor deținute de proprietari nu constituie o repartizare de dividende către proprietari	Atât profitul net (rezervele) cât și capitalul social sunt articole distincte componente ale capitalului propriu al entității. Acestea aparțin entității și nu proprietarilor. Această operațiune nu poate fi interpretată ca una în rezultatul căreia proprietarii au obținut venit.
13	<p>Articolul 102. Deducerea sumei TVA pentru mărfurile, serviciile procurate</p> <p>alin.(4) ultimul enunț</p>	În text cuvintele „care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere” să fie înlocuite cu cuvintele „care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor impozabile, precum și celor scutite de T.V.A. fără drept de deducere”	În acest alineat se vorbește de ajustarea sumelor TVA aferente achizițiilor care se folosesc pentru efectuarea livrărilor impozabile, precum și celor scutite de T.V.A. fără drept de deducere. Însă, în ultimul enunț neargumentat cuvintele evidențiate au fost omise.
14	Articolul 102. Deducerea sumei TVA pentru		Propunerea dată va fi dificil de aplicat în practică.

<p>mărfurile, serviciile procurate</p> <p>se completează cu alineatele (4¹), (4²) și (4³) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4¹) În cazul achizițiilor destinate construcției clădirilor care includ spații, ce constituie atât obiecte impozabile, cât și scutite de T.V.A. fără drept de deducere, suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor impozabile și scutite de T.V.A. fără drept de deducere se deduce proporțional costului de deviz al spațiilor comerciale ce constituie livrări impozabile în raport cu costul de deviz total al construcției, conform documentației de proiect. Coeficientul privind raportul</p>		<p>De regulă costul de deviz se determină pe tipuri de lucrări separate (fundament, betonare +armatura, rețele, acoperiș, etc), lucrări care sunt comune și indispensabile pentru toată construcția și este imposibil de divizat lucrările pentru spații comerciale și locative separat.</p> <p>Metoda cea mai exactă de repartizare a costurilor comune cum ar fi: de fundație, proiect și alte costuri este după suprafață. Această metodă este ușor de aplicat și administrat.</p>
--	--	---

<p>dintre costul de deviz al spațiilor ce constituie livrări impozabile și costul de deviz total (K) se aproximează, conform regulilor matematice, pînă la două semne după virgulă.</p> <p>Determinarea T.V.A. spre deducere în conformitate cu prezentul alineat se va efectua distinct pentru fiecare obiect sau complex de obiecte în construcție.</p> <p>(4²) În cazul modificării costului de deviz al construcției, sumele T.V.A. deduse se vor ajusta prin aplicarea coeficientului (K) recalculat în baza devizului modificat la sumele respective ale T.V.A. deduse conform prevederilor alin.(4¹) din prezentul articol.</p> <p>Ajustarea sumelor T.V.A. (deducerea sau raportarea la costuri sau la cheltuieli) în cazul modificării costului de deviz al construcției se efectuează trimestrial în</p>		
--	--	--

<p>prima perioadă fiscală după trimestrul în care a avut loc modificarea costului de deviz al construcției.</p> <p>(43) În cazul schimbării destinației mărfurilor din livrări impozabile în livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere sau livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere în livrări impozabile, utilizate la construcția clădirilor care includ spații, ce constituie atât obiecte impozabile, cât și scutite de TVA fără drept de deducere, ajustarea sumei T.V.A. deduse sau raportate la costuri sau la cheltuieli se va efectua prin aplicarea coeficientului (K) la sumele respective ale T.V.A., conform prevederilor alin.(41).</p> <p>Ajustarea sumelor T.V.A. conform prezentului alineat se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal.”.</p>		
---	--	--

15	<p>Articolul 103. Scutirea de TVA alin.(1) pct. 13)</p>	<p>„13) serviciile poștale, inclusiv distribuirea pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor” Propunem această normă să rămână în varianta veche, serviciile poștale să nu fie excluse de sub incidența acestei norme</p>	<p>Se propune să fie anulat regimul de impozitare scutire de TVA fără drept de deducere pentru serviciile poștale. Impozitarea cu TVA la cota 20% a serviciilor poștale nu corespunde practicii internaționale privind impozitarea cu TVA. Acest serviciu este unul transnațional și este important să se țină cont de impozitate cu TVA a acestui serviciu în alte țări. Însă, în varianta actuală a art.111 din CF ar urma ca serviciile poștale să fie impozitate cu TVA la cota 20%. Presupunem că impactul acestei modificări în regimul de impozitare a serviciilor poștale va duce la falimentarea multor entități din acest sector. În cel mai rău caz, propunem ca această modificare să fie amânată cu 1 an pentru ca sectorul să aibă timp pentru a întreprinde careva măsuri de pregătire</p>
16	<p>Articolul 108. Termenele obligației fiscale (5) Dacă factura fiscală. este eliberată sau plata este primită pînă la momentul efectuării livrării, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale sau data primirii plății, în dependență de ce are loc mai înainte.</p>	<p>Se propune abrogarea alin.(5) din art.108</p>	<p>Impozitarea cu TVA a plății primite în avans, până la efectuarea livrării nu corespunde scopului consacrat în noțiunea taxei pe valoarea adăugată (TVA) stabilit în art.93 p.1) din Codul fiscal. Astfel, TVA este definită ca un impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova. Totodată, primirea mijloacelor bănești în avans nu constituie în sine o livrare impozabilă și nu constituie obiect al impunerii cu TVA, așa cum este definită în Codul fiscal (art.93 p.); art.95). Impozitarea cu TVA a mijloacelor bănești primite în avans are un impact negativ asupra activității economice a contribuabililor: - scade fluxul de mijloace bănești necesar pentru asigurarea unei activități economice stabile și în care scopuri au și fost solicitate plăți în avans de la clienți; - în situațiile când după primirea avansului de mijloace bănești, tranzacțiile nu mai au loc din diverse motive, banii se returnează și respectiv, nu urmează o livrare impozabilă cu TVA, se înregistrează un sold de TVA deductibil, iar în situațiile când contribuabilul sistează livrările, acest sold care nu se restituie devine o cheltuială suplimentară a contribuabilului. - TVA calculat din mijloacele bănești primite în avans devine un impozit care este achitat la buget nu din consumul final al unei livrări impozabile ca parte a valorii acestei livrări</p>

			- această abordare nu se aplica în cazul impozitului pe venit – plățile în avans nu se iau în considerare la determinarea venitului impozabil și respectiv a impozitului pe venit. Iar aceste impozite chiar dacă sunt conceptual diferite, totuși se bazează pe principii destul de similare. Situația respectivă crează un dezechilibru economic, deoarece la moment cel ce primește avansul trebuie să calculeze TVA, însă cel care îl achită – nu are dreptul la deducere - abordare care contravine principiului de aplicare a TVA.
17	Articolul 112. Înregistrarea subiectului impozabil Alin.(1)	Se completează cu un enunț: „În cazul în care subiectul anterior a fost înregistrat în calitate de plătitor al T.V.A., perioada deținerii statutului de plătitor al T.V.A. nu se ia în calcul la aprecierea pragului de înregistrare.”	Textul propus este lipsit de sens. Nu este nicio legătură dintre perioada deținerii statutului de plătitor al TVA și pragul de înregistrare.
18	Articolul 112. Înregistrarea subiectului impozabil	Se propune majorarea plafonului pentru înregistrarea în calitate de platitor al TVA de la 1,2 mln. la 2,5 mln.	A se vedea argumentele expuse în p.10
19	Articolul 189¹. Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat.	Nu sunt definite noțiunile: - evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național; - avantaje fiscale și/sau tranzacția schimbă esențial situația fiscală a contribuabilului.	Astfel, norma propusa nu corespunde rigoriilor art. 6(8), b) CF al RM - „Sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile pretinse de contribuabil, aparține acestuia din urmă.” este una contestabilă. Or, norma data nu este conform principiilor dreptului public, în dreptul public (inclusiv în relațiile de impozitare) sarcina probațiunii este pusă pe seama organului administrativ de competență careuă ține controlul. A se vedea de exemplu art. 11(1) Cod Fiscal România: (1) La stabilirea sumei unui impozit, a unei taxe sau a unei contribuții sociale obligatorii, autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o tranzacție care nu are un scop economic, ajustând efectele fiscale ale acesteia, sau pot

			<p>reîncadra forma unei tranzacții/activități pentru a reflecta conținutul economic al tranzacției/activității.</p> <p>Organul fiscal este obligat să motiveze în fapt decizia de impunere emisă ca urmare a neluării în considerare a unei tranzacții sau, după caz, ca urmare a reîncadrării formei unei tranzacții, prin indicarea elementelor relevante în legătură cu scopul și conținutul tranzacției ce face obiectul neluării în considerare/reîncadrării, precum și a tuturor mijloacelor de probă avute în vedere pentru aceasta.</p> <p>- Nu este clar de ce se evidentiaza anume relația de imprumut in alineatul (5) la acest capitol?</p>
20	<p>Capitolul 11² REGULI SPECIALE REFERITOR LA DETERMINAREA PREȚURILOR DE TRANSFER CONFORM PRINCIPIULUI LUNGIMII BRĂȚULUI</p>	<p>Intrarea în vigoare a normelor să fie amânată pentru 3 ani</p>	<p>Țara noastră (calitatea legislației fiscale, problemele economiei generate de criza energetică, post COVID, inflație, război în țara vecină, lipsă de cadre calificate, nivelul de pregătire a cadrelor din sectorul privat și public) nu este în prezent gata de implementarea mecanismului prețurilor de transfer.</p>
21	<p>Articolul 226¹⁷. Noțiuni Litera (d) 3) Preț de transfer – reprezintă condițiile, regulile, metodele stabilite sau impuse de formare a prețurilor în relațiile comerciale sau financiare între două persoane afiliate care diferă de acelea care ar fi existat între persoane independente</p>	<p>Cu referire la introducerea noțiunii de ”preț de transfer” este un pas binevenit. Doar ca principiul de aplicare este unul neadecvat.</p>	<p>Conceptul ”prețuri de transfer” (transfer pricing) se referă la complexul de legi și practici prin care statele se asigură că profitul obținut din transferul intra-grup al bunurilor/ serviciilor/ drepturilor de proprietate intelectuală este înregistrat și impozitat acolo unde este obținut. Acesta este un aspect foarte important, în condițiile în care prețurile de transfer pot duce la creșterea profitului plătit de grup în jurisdicțiile cu fiscalitate redusă sau, din contră, pot reduce profitul, acolo unde fiscalitatea este mare - așa numitul proces de ”erodare a bazei de impozitare și mutare a profiturilor”.</p> <p>Deci prețurile de transfer nu trebuie să fie aplicate pentru tranzacțiile cu părțile afiliate pe teritoriul Republicii Moldova. În acest caz o entitate obține profit cealaltă suportă cheltuieli. În general la nivelul impozitării pe teritoriul țării asta nu influențează nici cum. Deasemenea vor crește considerabil costurile pentru întocmirea dosarului prețurilor de transfer.</p>

REGULAMENT cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 693 din 11 iulie 2018

22.	Pct.40. Limita maximă permisă spre deducere a cheltuielilor pentru hrana organizată a angajaților/zilierilor nu va depăși 45 de lei (fără TVA) per angajat pentru fiecare zi efectiv lucrată.	Propunem să fie majorată limita maximă permisă spre deducere a cheltuielilor pentru hrana organizată a angajaților/zilierilor de la 45 lei la 75 lei.	Din momentul aprobării prezentului Regulament limita de 45 lei per angajat pentru fiecare zi efectiv lucrată nu s-a modificat. Luând în considerație scumpirile care au urmat ca consecință a majorării prețului la gazele naturale, energia electrică și nivelul inflației, au crescut considerabil și prețul serviciilor oferite de întreprinderile de alimentație publică.
-----	---	---	--

Legea cu privire la tichetele de masă (nr.166/2017)

23.	Articolul 4. Valoarea nominală a tichetelor de masă (1) Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare trebuie să fie cuprinsă între 35 și 55 de lei. Valoarea tichetelor de masă nu include contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii.	Propunem să fie modificat „între 35 și 55 de lei” cu „între 55 și 75 de lei”	A se vedea argumentele expuse în p.10
-----	---	--	---------------------------------------

Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova

24	Anexa nr.2	Propunem să fie modificate Normele diurnelor și plafoanele de cazare pe categorii a persoanelor delegate	Aceste norme nu au fost revizuite din 2012. Între timp prețurile în toate țările au crescut considerabil și diurnele stabilite nu acoperă cheltuielile pentru hrană, diferite servicii, inclusiv costul transportului pe teritoriul localității în care a fost delegat și alte cheltuieli. Aceste norme ar urma să fie majorate de cel puțin două ori.
----	------------	--	--